

ДЕТСКА ГРАДИНА №43 „ПИНОКИО” – ВАРНА
кв. ”Аспарухово”, к-с ”Дружба”, Булстат: 000080815,
тел: 370 697, pinokio_50@abv.bg

Утвърдил Директор :.....
/Жени Хинтоларска/

ПРОГРАМНА СИСТЕМА НА ДЕТСКА ГРАДИНА „ПИНОКИО“, гр.ВАРНА

І.ВЪВЕДЕНИЕ

Детската градина е първото стъпало в етапа на развитие на всяко дете. Тя е мястото, където започва образованието на детето и където то получава първите грижи, знания, умения и компетентности. Образованието е нещо повече от придобиването само на знания. По време на своя растеж и общуването със заобикалящата го среда детето се учи как да създава своя представа за света и да взаимодейства активно с него. Възпитанието и образованието са процес на развитие на личността и помагат на детето да разгърне своите способности и творчески потенциал.

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детската личност и придобиването на компетентности по всяко образователно направление, чрез подходящи подходи и форми на педагогическо взаимодействие, което е в съответствие със ЗПУО и Наредба № 5 за ДОС в предучилищното образование. При разработването на тази програмна система педагогическият екип на ДГ № 43 „Пинокио“ се ръководи от стратегията за развитие на детската градина.

Философия на ДГ № 43 „Пинокио“ – Варна:

- Осигуряване на щастливо детство.
- Цялостно развитие на детето.
- Играта – ключова дейност.
- Утвърждаване на национална идентичност.
- Споделена отговорност, сътрудничество, партньорство между родителската общност и учителите в името на детето.

1.1.Очакванията на обществото към съвременното предучилищно образование включват осигуряване на възпитание, социализация, обучение и отглеждане на децата до постъпването им в първи клас, осигуряване среда за учене чрез игра, съобразно възрастовите особености, цялостно развитие на детето, опазване на физическото и психическото му здраве. По време на своя растеж и взаимодействие със заобикалящата го среда, детето се учи как да създава своя представа за света, успешно да го открива чрез

игри, познание и творчество.

1.2. В стратегическите документи в предучилищното образование актуална тенденция е всеобхватно, достъпно и качествено образование и обучение на децата, което се осъществява от компетентни педагогически специалисти чрез поддържаща квалификация и кариерно развитие. Водещо за ДГ № 43 „Пинокио“ е устойчиво развитие на детската градина като модерна институция за предучилищно образование и възпитание за пълноценна социализация на детето в детската общност, насърчаване на неговата емоционална интелигентност, подкрепа за личностно развитие, равен шанс и старт на всички деца при постъпването им в първи клас.

1.3. В ДГ № 43 формите на педагогическо взаимодействие са в съответствие със Закона за предучилищното и училищно образование /ЗПУО- 2016г./ и Наредба №5 за държавните образователни стандарти в предучилищното образование. Работа по проекти: Проект АПСПО, Физическа култура- ПМС 46, програмите „Учим за гората“, „Еко училище“, „Без свободен час“ и „Оптимизация на вътрешната мрежа“.

1.4. Споделени образователни ценности в ДГ № 43 „Пинокио“ са:

- детето и детството
- споделена отговорност за всяко дете
- екипност и доверие
- професионализъм и подкрепа
- удовлетвореност и резултатност

Програмната система на детска градина №43 „Пинокио“ е подчинена на една **обща цел: Изграждане на хуманна, функционална и позитивна образователна среда, осигуряваща равен шанс и достъп за свободен избор. Качествено образование и възпитание на инициативни личности, уважаващи другите, способни да работят съвместно, владеещи базови компетентности, осъзнаващи силните си страни и способни да ги развиват и прилагат в полза на обществото.**

Приоритети на Програмната система:

- Детето – главна ценност, активен участник.
- Детето – различно, уникално и неповторимо с индивидуални темпове на развитие.
- Включване на различното дете чрез подкрепа, уважение и толерантност.
- Равен старт, равен достъп и качествено образование, съответстващо на потребностите на съвременното дете.
- Придобиване на компетентности по всяко образователно направление, като се отчитат интересите, възможностите и възрастовите характеристики.

Всяка дейност по образователни направления да осигурява щастливо детство, да изгражда мотивация и увереност в собствените възможности.

Полагане основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно – нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на децата, като се отчита ролята на играта в основата на процеса на педагогическо взаимодействие.

II. ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

1. Подходи на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигане на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето.

При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигане на компетентностите по ДОС за предучилищно образование.

Детската градина осигурява игрова дейност във всички видове организация на предучилищното образование през учебното и неучебно време.

За постигане на поставените цели детска градина „Пинокио“ използва:

- **Индивидуален подход** – съобразно личностните потребности на детето, в съответствие с особеностите, възможностите и нивото на развитие на детето.
- **Игрови подход** .
- **Хуманно-личностен подход** – поставяне на детето в центъра на цялостната дейност, уважение към личността и достойнството му. Свобода в избора на децата да променят средата съобразно потребностите и творческите си интереси.
- **Ситуационен подход** – включване на децата в разнообразни ситуации, които стимулират техните емоционални и познавателни преживявания. Оптимално съчетаване на планираните цели с конкретни ситуации и създаване условия за всяко дете спокойно да се ориентира в конкретната обстановка и да взема правилни решения. Умение за анализиране на конкретната ситуация при степенуване на трудностите и подбор на знания и решения на базата на придобит личен опит.
- **Компетентностен подход** - процес и резултат на прогнозиране и формиране на качества - знания, умения, отношения, навици. Овладяване на ключови компетенции на ниво детска градина – детска общност.
- **Интегрален подход** – опознаване на заобикалящата действителност като единно цяло с множество сложни причинни връзки и зависимости – тематично обвързване на всички дейности в детската градина с глобални теми. Спираловидно подреждане на целите, преносимост на знания и умения и връзки между тях за формиране на навици за спазване на правила и поведение.
- **Други подходи** – диференциран, кооперативно учене, интеркултурно образование, конструктивен подход, използване на електронните ресурси и технологии.

2. Форми на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие в предучилищното образование се организира в основна форма и в допълнителни форми. Формите на педагогическото взаимодействие се организират в съответствие с прилаганата в детската градина програмна система при зачитане потребностите и интересите на децата.

Основната форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра. Педагогическите ситуации се организират само в учебно време и осигуряват постигането на компетентностите, като очаквани резултати.

- **Основна форма** на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича под формата на игра и се организира само в учебно време. Тя осигурява постигането на компетентностите под формата на очаквани резултати. Педагогическите ситуации се провеждат по всички образователни направления - Български език и литература, Математика, Околен свят, Изобразително изкуство, Музика, Конструирание и технологии и Физическа култура. Чрез нея се интегрират двата процеса – възпитание и обучение, съобразени с играта и личният предметно – практически опит на детето в групата.

Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя :

15- 20 мин. за първа и втора възрастова група и 20-30 минути за трета и четвърта група.

- **Допълнителни форми** се организират ежедневно извън педагогическите ситуации. Чрез тях се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности и допринасят за личностното развитие и за разнообразяване живота на децата. Те са незадължителни, нерегламентирани във времето педагогически ситуации - с цяла детска група, с малка детска група, индивидуално с отделни деца. Видове допълнителни форми на педагогическо взаимодействие са: сутрешно раздвижване, различни видове игри, състезания, конкурси, екскурзии, спортни празници, тържества, развлечения, наблюдения на обекти от околната среда, дейност по избор, индивидуална работа, творчески игри, занимания по интереси, празници, развлечения, състезания, излети, викторини, подвижни и спортно-

подготвителни игри. Организирант се с цел надграждане представите, уменията и отношенията на децата.

- **Игри** - Детската градина осигурява игрова дейност във всички видове организация на предучилищното образование през учебното и неучебно време. Чрез игровата дейност се развиват компетентностите по ДОС за предучилищно образование.

Конкретното разпределение на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение.

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	I група	II група	III подг. група	IV подг. група
времетраене в мин.	(15 – 20)	(15– 20)	(20 – 30)	(20 – 30)
	Брой ПС	Брой ПС	Брой ПС	Брой ПС
1. Български език и литература	1	3	3	3
2. Математика	1	2	2	3
3. Околен свят	2	2	3	3
4. Изобразително изкуство	2	2	2	2
5. Музика	2	2	2	2
6. Конструирание и технологии	2	1	2	3
7. Физическа култура	3	3	3	3
Общ брой педагогически ситуации	13	15	17	19
Целодневна организация	13	15	17	19

IV. СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ (ОСНОВНИ И ДОПЪЛНИТЕЛНИ)

I. Първа възрастова група (3 – 4 г.)

часови интервал	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
7.00– 8.30	Прием на децата, дейности по избор на децата; дейности организирани от детския учител
8.30– 8.40	Утринна гимнастика
8.40- 9.10	Закуска
9.10 – 10.15	Педагогически ситуации
10.15– 10.30	Подкрепителна закуска
10.30– 12.00	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
12.00– 12.30	Обяд
12.30 –13.00	Самообслужване, тоалет
13.00– 15.30	Следобеден сън

15.30– 15.40	Самообслужване, тоалет
15.40 -15.50	Подвижни игри след сън
15.50– 16.10	Следобедна закуска
16.10– 16.30	Педагогически ситуации
16.30-19.00	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител, изпращане на децата

Методи за проследяване на постиженията: педагогическо наблюдение, разговор, снемане на физическа дееспособност (по определени критерий и показатели), беседа.

II. Втора възрастова група (4 – 5 г.)

часови интервал	Основни и допълнителни форми на педагогическо
	взаимодействие
7.00– 8.30	Прием на децата, дейности по избор на децата; дейности организирани от детския учител
8.30– 8.40	Утринна гимнастика
8.40- 9.10	Закуска
9.10 – 10.15	Педагогически ситуации
10.15– 10.30	Подкрепителна закуска
10.30– 12.00	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
12.00– 12.30	Обяд
12.30 –13.00	Самообслужване, тоалет
13.00– 15.30	Следобеден сън
15.30– 15.40	Самообслужване, тоалет
15.40 -15.50	Подвижни игри след сън
15.50– 16.05	Следобедна закуска
16.05 – 16.25	Педагогическа ситуация
16.25 – 19.00	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител, изпращане на децата Допълнителни педагогически дейности по избор заплатени от родителите

Методи за проследяване на постиженията: педагогическо наблюдение, разговор, снемане на физическа дееспособност (по определени критерий и показатели), беседа.

III. Трета подготвителна възрастова група (5 – 6 г.)

часови интервал	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
	7.00– 8.30
8.30– 8.40	Утринна гимнастика
8.40- 9.00	Закуска
9.00 – 10.30	Педагогически ситуации
10.30– 10.45	Подкрепителна закуска
10.45– 12.00	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
12.00– 12.30	Обяд
12.30 –13.00	Самообслужване, тоалет
13.00– 15.10	Следобеден сън
15.10– 15.20	Самообслужване, тоалет
15.20 -15.30	Подвижни игри след сън
15.30- 15.40	Следобедна закуска
15.40 -16.30	Педагогически ситуации
16.30– 19.00	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител, изпращане на децата
16.30 -17.30	Допълнителни педагогически дейности заплатени от родителите извън ОФ

Методи за проследяване на постиженията: педагогическо наблюдение, разговор, снемане на физическа дееспособност (по определени критерий и показатели), беседа.

IV. Четвърта подготвителна възрастова група (6 – 7 г.)

часови интервал	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
	7.00– 8.30
8.30– 8.40	Утринна гимнастика
8.40- 9.00	Закуска
9.00 – 10.30	Педагогически ситуации
10.30– 10.45	Подкрепителна закуска
10.45– 12.00	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител

12.00– 12.30	Обяд
12.30 –13.00	Самообслужване, тоалет
13.00– 15.20	Следобеден сън
15.20– 15.30	Самообслужване, тоалет
15.30 -15.40	Подвижни игри след сън
15.40- 16.00	Следобедна закуска
16.00 -16.30	Педагогически ситуации
16.30– 19.00	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител, изпращане на децата
16.30 -17.30	Допълнителни педагогически дейности заплатени от родителите извън ОФ

Методи за проследяване на постиженията: педагогическо наблюдение, разговор, снемане на физическа дееспособност (по определени критерий и показатели), беседа.

V. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ВСЯКА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

Съобразно седмичното разписание по групи, учителите сами изработват тематично разпределение по месеци и седмици по отделните образователни направления, определят темите за постигане на отделните компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата. Учителите на групи сами определят методите на педагогическо взаимодействие, съобразно интересите на децата и спецификата на образователната среда.

Тематично разпределение за първа група – Приложение № 1

Тематично разпределение за втора група – Приложение № 2

Тематично разпределение за трета група – Приложение № 3

Тематично разпределение за четвърта а група – Приложение № 4

Тематично разпределение за четвърта б група – Приложение № 5

VI. ПРОСЛЕДЯВАНЕ ПОСТИЖЕНИЯТА НА ДЕЦАТА ОТ ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Проследяването на постиженията на децата от предучилищното образование се провежда от учителите на групите в съответствие с очакваните резултати по всички образователни направления. Периодичността на проследяване постиженията на децата е следната: в началото на учебната година (входно ниво) и в края на учебната година (изходно ниво). Индивидуалните резултати на всяко дете от входно и изходно ниво, както и обобщените анализи на входното и изходно ниво на децата от групата се вписват в дневника на групата. Резултатите на всяко дете от входно и изходно ниво се съхраняват в личното му портфолио. Детското портфолио в хартиен вариант е основна форма за проследяване развитието на детето и е своеобразен запис на детското развитие от I група до постъпването му в I клас.

Резултатите от входяща и изходяща диагностика се представят на родителите от всички възрастови групи срещу подпис, след обсъждане на постиженията по различните образователни направления.

Ползват се методи за проследяване постиженията на децата като: педагогическо

наблюдение; познавателна задача-тест от ползваните познавателни книжки от издателствата, по които учителите са избрали да работят, продукти от дейността на децата – на хартиен носител и снимков материал.

Резултатите от постиженията на децата се оценяват по единна скала, обща за детската градина:

- високо ниво (от 67% до 100%) – покрива ДОС във висока степен, справя се самостоятелно
- средно ниво (от 34% до 66%.) – покрива ДОС в средна степен; справя се с насочващи въпроси
- ниско ниво (от 0 до 33%) – покрива ДОС в ниска степен; справя се с помощ от учителя

В детската градина се извършва ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата, в периода от 3 години до 3 години и 6 месеца при постъпване за първи път на детето в детската градина. Оценяването се провежда от педагогически специалисти, които са преминали специализирано обучение чрез скрининг за определяне на риск от възникване на обучителни затруднения. Резултатите от оценяването се използват единствено за определяне на дейности за подкрепа за личностно развитие на детето.

На децата, на които предстои постъпване в I клас, се измерва и степента на училищна готовност на изходно ниво. Резултатите от измерване на училищната готовност се съхраняват в личното портфолио на всяко дете и служат при изготвяне на удостоверенията за завършена подготвителна група.

VII. МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Предучилищното образование, като процес на възпитание, социализация и обучение на децата, се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите.
2. Родителите са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директорите и другите педагогически специалисти.
3. Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директорите и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на целите по чл. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование, както и за формиране на положително отношение към детската градина и училището.
4. Принципи на взаимодействие – взаимно доверие, уважение на различията, хуманизъм и толерантност, равнопоставеност, прозрачност, информираност, ангажираност, отговорност, демократичност, диалог, подкрепа без предразсъдъци, положителна нагласа.
5. Сътрудничество и взаимодействие между детска градина и семейство е от значение за адаптирането на детето към правилата на образователната институция и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност. Постига се на две нива - ниво група и на ниво детска градина.
6. Сътрудничество със социални, здравни, културно – просветни институции, неправителствени организации за взаимопомощ при реализиране на различни мероприятия и дейности, обогатяване формите на педагогическо взаимодействие, подкрепа на потребностите и интересите на децата.
7. Споделена отговорност на родители и учители за развитието на детето.

Основни форми на сътрудничество и взаимодействие са:

- Индивидуални форми на сътрудничество – провежда се по договаряне, по инициатива на родители и учители в удобно за тях време.

- Индивидуални разговор – обмен на идеи още преди приема на детето и при постъпване с опознавателна цел - информативен разговор с цел запознаване на родителя с резултати от предучилищното образование - среща, разговор, когато конкретна ситуация го прави необходимо. Рутинни разговори – с цел информация за промени в детското развитие и поведение.
- Индивидуални консултации - ежедневни и в определения за ДГ дни за консултации. Провеждат се по инициатива на учители (за споделяне на наблюдавани затруднения, които изискват намеса на външен експерт) или родители.
- семейни консултации – от психолог, логопед, педагог/ специален педагог/;
- Други индивидуални форми – телефонно обаждане, съобщение по имейл, съобщение със средства на интернет.

Групови форми на сътрудничество с родителите :

- родителските срещи – фиксирани в плана за сътрудничество и взаимодействие на всяка възрастова група;
- училище за родители - група за подкрепа на родители – обучения, тренинги, делови и ролеви игри, споделяне и обмяна на идеи и опит;

Включване на родителите в процеса на предучилищното образование:

- участие в дни на отворени врати и съвместни мероприятия;
- празници и мероприятия от плана за сътрудничество и взаимодействие на всяка възрастова група и на ДГ;

Други форми на комуникация:

- правила на групата;
- информационни табла в детските групи за образователен акцент и тема на седмицата, предложения за съвместни игри, полезна информация, детско творчество, апели и послания.
- Информация в сайт на ДГ, фейсбук на групите.
- Класни стаи на всички групи за използване възможностите на електронните ресурси за подкрепа на родителите при извънредни обстоятелства, когато педагогическото взаимодействие в детското заведение е временно преустановено.
- други форми за комуникация – информационно табло за родители.
- анкети, въпросници;
- детско портфолио.

Настоящата Програмна система е част от Стратегията за развитие на детската градина и е приета с Решение, взето с Протокол № 2/05.10.20 г. на заседание на Педагогическия съвет, утвърдена е със Заповед № 33/05.10.20 г. на директора и е задължителна за спазване от всички педагогически специалисти.